

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177

PODUREDNIŠTVO

34135 Trst, Vicolo d. Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 35.000

Letna inozemstvo Lir 50.000

Zračna pošta inozemstvo Lir 80.000

Poštno čekovni račun: številka 11234499

Leto XL. - Štev. 2 (1981)

Gorica - četrtek, 14. januarja 1988 - Trst

Posamezna številka Lir 800

Razmišljanje ob nekem Božiču Sveta dežela je vedno manj sveta

*Preljubi,
ljubezen ni v tem,
da bi bili mi vzljubili Boga.
On nas je vzljubil
in poslal svojega Sina
v spravo za naše grehe.*

Moj Božič? Prav gotovo drugačen kot tisti iz božične »Mladike«. Zame je obhajanje Božiča izraz globoke hvalečnosti Začetniku življenja. Tudi letos je bilo tako. Zato ni resnica rojstva prav nič manjša, če se je Dionizij zmotil za nekaj let, ko je določal čas Gospodovega prihoda. Prav tako ni važen rimski solsticij, ki so ga izbrali za dan praznovanja.

Kristusov evanجيلj je zame Luč (tudi »novo sonce«), ki navdihuje in vodi moje življenje. Kljub človeškim slabostim, oziroma prav zaradi njih. Ne motijo me niti razni poganski kult, miti in misteriji, ki spominjajo na krščanstvo. Končno se je med njimi spočelo in napredovalo v rasti.

Zivimo pač v svetu, ki je so-odvisen in omejen. Bolj ali manj si je vse podobno (analogno), oziroma sorodno. Mitra, Zevs, Izida, Tamuz in podobni me zanimajo kot del človeške zgodovine in jih ne občudujem preveč. Vem, da je Tertulijan opisoval svoje dni mitrovstvo kot »hudičevu ponaredbo« prave vere...

Pri krščanstvu ne gre za to: Jezus Kristus je dal vsemu novo vsebino in je zato krščanstvo popolnoma drugačno od vsega, kar mu je podobno, oziroma sorodno. »Bistvo je očem nevidno,« je rekel mali princ lisiči. Človek, ki hoče razumeti, mora gledati Jezusa z očmi vere. Imeti mora no-

tranje, duhovne oči, ki vidijo, razumejo in sprejmejo bistvo stvari, mimo poceni zunanosti, analogij in nezanimive »embalaže«.

Tisti, ki tega ne zmore, še ni prodrl v globino in veličino Kristusove vere: Ni več človek, ki steguje roke k Bogu, ampak se je Bog sklonil k človeku, da ga pritegne k sebi. Daritve v poganskih kultih so bili človekovi darovi za naklonjenost bogov. Jezusov kruh in vino je Bog, ki se daruje človeku.

Kdor ne začuti, razume, sprejme in živi te novosti, ki se je svetu razodela na božično noč, ima oči vere slepe. Vsaka podobnost, oziroma sorodnost, mu je samo izgovor, ker si ne upa prevzeti odgovornosti. Verjetno so zanj zahteve Jezusovega evanجيلja »pretrde«...

»Kako velika bo tema, če luč, ki je v tebi, postane tema,« je rekel Jezus, ki je edini »poln milosti in resnice«. Kristjani se globoko zavedamo, da pogosto omagujemo na poti in ne zmoremo vsega. Kljub temu sprejemamo »težo dneva« v upanju na popolno uresničitev pri Bogu, v nebesih.

Zato nam je čisto vseeno, če kdo zameri, oziroma ne zameri, naše padce. Kristjani se ni potrebno nikomur opravičevati, razen Bogu. Njemu zadostuje naša iskrenost in dobra volja. Ljudi, ki živijo samo zase, je veliko, tako pri vernih kot nevernih. Uboštvo (nenavezanost na materialne dobrine) je krepost vseh ljudi, ki so pošteni in ljubijo pravičnost.

MILAN NEMAC

Enotni slovenski kulturni prostor

(Ob novoletnem sprejemu v Ljubljani)
Predsednik SR Slovenije Franc Popit je v petek, 8. januarja, povabil v Ljubljano na skupni sestanek predstavnikov Slovencev, ki živijo izven meja SR Slovenije. Tako so sedli za skupno mizo predstavniki slovenske republike, Primorci, Korošci in Porabski Slovenci.

Poleg Popita so se v imenu SR Slovenije udeležili shoda še predsednik vlade Dušan Sinigoj, Milan Kučan, Ciril Zlobec, Miran Potrč, Andrej Marinc, Vida Tomšič, konzul v Trstu Livio Jakomin in drugi.

V delegaciji zamejcev s Primorske so bili za SSK Marjan Terpin in Ivo Jevnikar, za SSO Marij Maver, za PCI Stojan Speitič in Jelka Grbec, za PSI Igor Tuta in za SKGZ Klavdij Palčič, Mirko Primožič, Ferruccio Klavora in Dušan Udovič. Med Korošci naj omenimo poslanca Karla Smolleta in dr. Matevža Grilca.

»V Jugoslaviji smo se v minulem letu spoprijemali z globoko in večplastno krizo. V vzdušju vse bolj odprte in demokratične razprave se krežejo različni interesi in stališča. To krepki ustvarjalnega duha in državniški ponos Slovencev, pa tudi njihovo odgovornost za uresničevanje ciljev jugoslovenskega socialističnega samoopravnega razvoja.« Tako je začel predsednik Popit, ki je nato ugotovil, da Slovincem v Italiji lajša položaj dejstvo, da »je splošno družbeno stanje v Italiji manjšinam bolj naklonjeno kot kdaj prej«. SR Slovenija v svojih odnosih s Slovenci v zamejstvu upošteva pripadnost različnim političnim strankam in jih spoštuje. Zaustavil se je še ob problemih, ki zadevajo manjšini v Avstriji in Madžarski.

Predsednik vlade Dušan Sinigoj je podrobno razčlenil gospodarski položaj. Se posebej se je zadržal pri prometni infrastrukturi in pri tem omenil pomen karavanskega predora, začetek gradnje hitre ceste skozi Maribor, se zavzel za modernizacijo mednarodnega prehoda Sentilj, in spomnil na nedavno ustanovitev mešanega podjetja Adria, skupaj z italijanskimi partnerji, za izgradnjo cest, ki jih predvidevajo Osimski sporazumi (Razdrto-Gorica in Razdrto-Trst). Bližnji razgovori predsednika jugoslovenske zvezne vlade Branka Mikulića v Rimu naj bi pospešili,

da bi že letos začeli z gradnjo odsekov slovenskih hitrih cest.

Med posegi manjšinskih predstavnikov naj omenimo govor deželnega tajnika Slovenske skupnosti Iva Jevnikarja, ki se je spomnil nedavne proslave 40-letnice samostojnega političnega nastopanja Slovencev v Italiji. Opozoril je nadalje na hudo preizkušnjo, ki jo bo prestala edina slovenska stranka v Italiji ob skorajšnjih deželnih, pokrajinskih in občinskih volitvah, ki bodo letos pozno pomladi. Glede globalne zaščite je dejal, da bo SSK v teh dneh predstavila v Rimu svoj nov zakonski predlog. Ob koncu se je zahvalil predstavnikom matične Slovenije za skrb, ki jo posveča Slovincem, ki so ostali izven meja.

Zanimiv je bil poseg Karla Smolleta, poslanca koroških Slovencev v dunajskem parlamentu v zvezi s problemom slovenskega šolstva na Koroškem. Predstavnica Porabskih Slovencev pa je z žalostjo ugotovila, da je nedavno umrl zadnji slovenski župnik v Porabju, ki je bil »steber slovenstva« in bi bilo zato prav, da bi ga kdo iz Slovenije nadomestil.

Mladi Slovenci so poromali v Rim

Za Novo leto je 1.650 mladih Slovencev v 32 avtobusih poromalo v Rim, kjer so sodelovali na novoletnem molitvenem srečanju. To je pripravila redovna skupnost iz Taizeja v Franciji. Iz Ljubljane so slovenski mladinci odšli 27. decembra, vrnili pa so se 3. januarja. Ob odhodu je zanje opravil v frančiškanski cerkvi Marijinega oznanjenja romarsko bogoslužje nadškof Suštar.

V Rimu so dobili prenočišče po raznih župnijah. Imeli so več skupnih pobožnosti v baziliki Marije Velike, pri Sv. Petru in na Silvestrovo v cerkvi sv. Ignacija, obiskali so katakombe, s papežem skupno molili in prisluhnili njegovi besedi. V slovensčini je Janez Pavel II. dejal: »Gospod Jezus, podari nam zaupanje in svojo besedo!«

Na potu domov so se ustavili v Assisiju, kjer so imeli zahvalno sv. mašo.

»Dežela, kjer se je rodil Jezus, ne sme še naprej biti pozorišče nasprotij, krivic in trpljenja za tamkajšnje prebivalstvo. Prosimo vsemogočnega Boga, da v spor zapletene strani začnejo med seboj sodelovati, napravijo konec nasilju in najdejo pravično rešitev.« Te besede je papež izgovoril v trenutku, ko je Sveto deželo zajel nov val sovraštva in strahu. Sovraštva s strani arabskih Palestincev do izraelskega okupatorja in strahu s strani izraelskih oblasti, ki se bojijo, da bodo ob vstopu v novo tisočletje Judje manjšina v lastni državi.

USODNO GLASOVANJE

Od tistega 29. novembra 1947, ko je glavna skupščina Združenih narodov s 33 glasovi proti trinajstim in desetim vzdržanim odobrila resolucijo o delitvi Palestine v dve državi, arabsko in judovsko, je že minilo 40 let.

In sadovi te odločitve? Priča smo jim dan za dnem: arabske vlade nove izraelske države niso nikdar priznale. Izraelci pa ves čas niso hoteli ničesar slišati o ustanovitvi države za Palestince. Raje so se zatekli k zasedbi arabskih ozemelj (pas Gaze ob Sredozemskem morju, območje Cisjordanije na zahodnem bregu reke Jordana in Golansko višavje nad Genezareškim jezerom). Skušali so zasedena območja prekriti z novimi judovskimi naselbinami, arabsko prebivalstvo pa načrtno odstraniti.

Vsi mirovni poskusi vesil so dosedaj zaradi nepristopnosti ene in druge strani propadli. Arabci še vedno ne priznavajo Izraela in Izraelci se slej ko prej nočejo razgovorjati s predstavniki Palestincev in zavračajo mednarodno mirovno konferenco o Bližnjem vzhodu.

UPOR PALESTINSKEGA LJUDSTVA

Tako je 8. decembra lani nenadoma počilo na od Judov okupiranih ozemljih. V pasu Gaze, v vzhodnem Jeruzalemu in v Ciskordaniji so se pričeli neredi, ki še vedno trajajo. Značilno zanje je, da so šli na ulice mladi, ki obmetavajo izraelska vojaška vozila s kamenjem. Ne uporabljajo orožja, temveč se poslužujejo protestnih pohodov in množičnih nastopov.

Na vse to je izraelska vlada odgovorila z vojaško silo. Do sedaj je bilo že 28 mrtvih. Prišlo je do hitrih procesov, deset udeležencev pa je bilo obsojenih na izgon iz zasedenih krajev. Vse to pa je povzročilo odpor svetovne javnosti. Sestal se je tudi Varnostni svet OZN v New Yorku in 5. januarja soglasno, tudi s pristankom severnoameriške vlade, obsodil izraelsko ravnanje.

V resoluciji je rečeno, da dogovor iz Ženeve, sprejet 12. avgusta 1949 glede zaščite civilistov v primeru vojne, še vedno velja tudi za vsa tista arabska ozemlja, ki jih je Izrael zasedel v teku treh vojn po letu 1949, vključno Jeruzalem, ki bi moral ostati mednarodno mesto s svojo posebno upravo. Resolucija tudi poziva Izrael, naj ne izganja Palestincev z zasedenih ozemelj in spoštuje Ženevske dogovore, kajti »za ohranjanje miru niso potrebni nasilni ukrepi, izraelsko ravnanje pa bolj povečuje napetost kot pa prispeva k politiki pogajanj in sprave«.

Seveda ta resolucija izraelski vladi ni bila pogodba. Zlasti je Jude zagrenilo ravnanje Washingtona, ki se je ogradil od izraelskih ukrepov. Za izraelsko vlado pomeni zadnja resolucija OZN potuho Arafatu in njegovi organizaciji. »Nikdar se pa še ni zgodilo v Varnostnem svetu,« se je potožil zastopnik Izraela, »da bi bil isti svet sklican, ko je bil ubit kak Jud.«

V SLEPI ULICI

To, kar se je spočetka zdelo, da je le zadeva krajevne policije, je za izraelsko vlado postal problem, ki ji grozi zmuzniti se iz rok. Izrael, ki je do sedaj, da bi si zagotovil varnost svojih meja, vojno vedno izvažal na tuja ozemlja (zadnjič leta 1982 z zasedbo Libanona vse do prestolnice Bejruta), se je sedaj znašel v obrambi, saj

se mora boriti proti nasprotniku, ki ga ima znotraj hiše. In ta nasprotnik neprestano raste, saj se množi veliko hitreje kot judovsko prebivalstvo. 60% Arabcev na zasedenih ozemljih ima starost pod 22 leti in pozna eno samo resničnost: izraelsko okupacijo.

S svojo ponesrečeno okupacijsko politiko so Izraelci dosegli, da so si oddaljili najbolj prepričane zaveznike. Je res bridko in tragično, da narod, ki je šel skozi nacistični sistem uničevalnih taborišč in mučenj pri zasliševanju, sedaj po svoji policiji in vojaštvu uporablja iste metode. In to vse v imenu preteklega rododora (holokavsta) in v obrambo sedanje države. Italijanski zunanji minister Andreotti je brez dlake na jeziku ta paradoks izrazil z besedami: »Danes moramo braniti pravice Palestincev enako odločno kot svoj čas pravice Judov.«

NUJNOST DIALOGA

40 let vojne, stotisoči mrtvih in pohabljenih, več milijonov beguncev, vsi dosednji pozivi in pritiski mednarodnega sveta, štirje severnoameriški mirovni načrti, zavrnjeni, še preden so prišli v diskusijo, vse to priča, da je Sveta dežela zašla v neko stanje, za katerega ni videti izhoda. In vendar se mora najti. Obstaja le eden: Izraelci in Palestinci se morajo začeti raz-

govarjati med seboj. Priti morajo do ključka: izraelska država je postala dejstvo; dejstvo pa je tudi palestinsko ljudstvo, ki mora končno priti do svoje domovine.

V tej luči bomo tudi razumeli res dalekosežno in daljnovidno odločitev sv. očeta, ki je 6. januarja letos za novega latinskega patriarha v Jeruzalemu posvetil v baziliki sv. Petra v Rimu 55-letnega Michaela Sabbaha, Arabca iz Nazareta. K posvečenju je Vatikan povabil vse diplomatske predstavnike Bližnjega vzhoda, tudi takih držav, ki nimajo stikov z Apostolskim sedežem. In so prišli vsi, prav vsi, tudi zastopnik Izraela, Palestinske osvobodilne organizacije, Libije, Irana, Sirije, Jordanije, da omenimo le tiste, ki so najbolj vpleteni v sedanje dogodke.

In ko je po posvečenju papež novega patriarha sprejel v Vatikanu, mu je dejal na pot (v Jeruzalemu je nastopil 14. jan.), da je edino orožje za rešitev bližnjehodnega vprašanja dialog. »Vaša kulturna dediščina, vaša obširna dušnopastirska skušnjava, vse to vas usposablja za nalogo, ki jo v tem trenutku sprejemate.« Zadržanje tako arabskih kot tudi izraelske vlade ob tem imenovanju daje upanje, da je novi patriarh pravi človek za to občudljivo mesto.

J. K.

Se bo Sovjetska zveza umaknila iz Afganistana?

Vse kaže, da bo leto 1988 odločilno za usodo Afganistana. Istočasno sta prišla pretekli teden na to območje namestnik zunanega ministra ZDA Michael Armacost, ki se je v Islamabadu sestal s pakistanskimi voditelji in afganistanskimi borci za svobodo, sovjetski zunanji minister Ševarnadze pa je imel tridnevne razgovore v afganistanski prestolnici Kabulu. Armacost je dejal, da želijo ZDA pravičen in časten konec tega spopada, ki traja že osem let. Prišel je trenutek, da se sklene verodostojen sporazum, ki naj konča s sovjetsko okupacijo, dá možnost Afganistancem za samoodločbo, beguncem pa možnost za povratek.

Tudi Ševarnadze je izrazil željo, da »bi leto 1988 bilo poslednje leto sovjetske pristotnosti v Afganistanu«. Umik naj bi se izvršil v teku 12 mesecev, po tem obdobju pa naj bi država postala neodvisna, nevtralna in neutrščena. Toda bodo afganistanski gverilci pristali na sovjetske želje? Zlasti nočejo ničesar slišati, da bi sedanja komunistična stranka pod vodstvom Nadžibulaha obdržala prevlado v novi koalicijski vladi. Če bi vztrajala na tem, bo Washington še naprej podpiral gverilce.

Mazaška akcija v Celovcu

V noči od 5. na 6. januar so doslej neznan storilci z barvnimi razpršilci popisali stavbo Mohorjeve družbe in stavbo, v kateri ima dr. Matevž Grilc, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) svojo pisarno z napisom: »Ti si nas prodal, sam boš ostal - Grilc,« »Izdajalec Grilc,« »Grilc, kje je tvoj jezik?« in »Nobenega kompromisa«. Traven je bil narisani ključasti križ.

Dr. Grilc je namreč pred tem dal izjavo o pripravljenosti na kompromis v zadevi dvojezičnega šolstva. Zavzel se je ponovno tudi za vstop koroških Slovencev v sporni narodnostni svet pri zvezni vladi na Dunaju, kot ga predvideva zakon o narodnostnih skupnostih, ki ga pa koroški Slovenci odklanjajo. Grilc veže ta vstop pogojno na vprašanje šolstva, otroških vrtcev, odprtja trgovske akademije, slovenskih oddaj na radiu in TV ter vladne podpore kulturni dejavnosti koroških Slovencev.

Tajnik Zveze slov. organizacij (ZSO), v katero so včlanjeni levičarsko usmerjeni Slovenci, dr. Marijan Sturm, je ta Gril-

čeva stališča zavrnil, češ da je »nesmiselno govoriti o kakršnem koli kompromisu, dokler tri glavne stranke vztrajajo na koroškem šolskem modelu«. Verjetno je iz krogov, ki podpirajo ZSO, tudi prišlo do omenjene mazaške akcije, ki je zlasti prav prišla Haiderju, vodji svobodnjaške stranke.

Božič v necerkvenih sredstvih javnega obveščanja med Hrvati

Letošnji Božič je bil deležen pozornosti tudi v necerkvenih oblikih na Hrvaškem, kot piše »Glas koncila«. Splitska »Slobodna Dalmacija« je 26. dec. prinesla obširno poročilo o praznovanju Božiča v splitski katedrali, nekaj odlomkov iz pridige nadškofa Franiča ter sliko vernikov, zbranih v cerkvi.

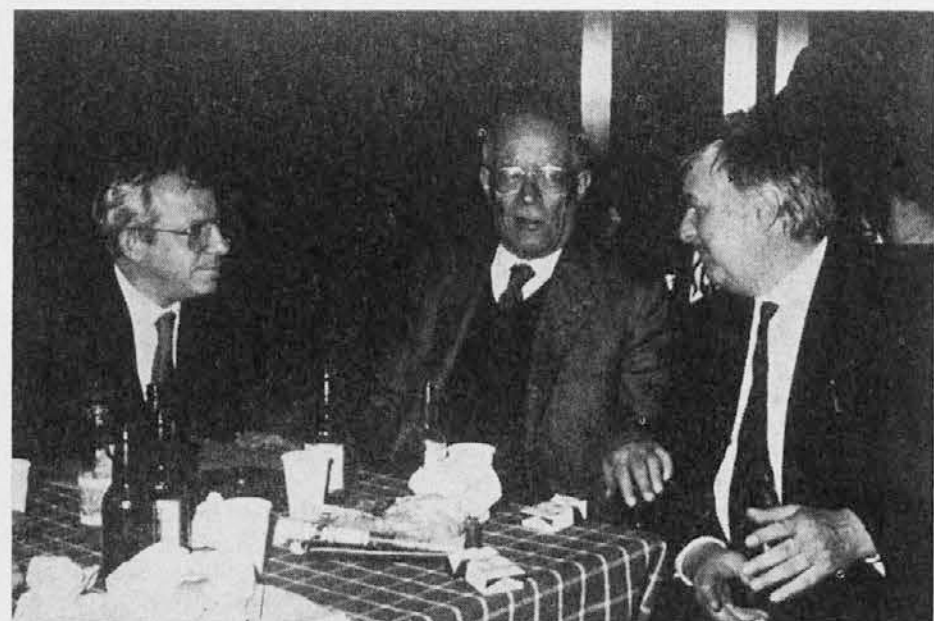
Sarajevska televizija je v svojih dnevnikih poročilih 26. decembra prikazala razgovor z generalnim vikarjem dr. Matom Zovkovičem pred cerkvijo po končani polnočnici. Casnikarka je zastavila razna vprašanja, toda redakcija dnevnika je razgovor cenzurirala. Tako je npr. izpustila odgovor na vprašanje, zakaj številni od udeležencev polnočnice niso hoteli povedati, zakaj so prišli k polnočnici. Odgovor je namreč bil, da se pač bojijo šikaniranja na delovnem mestu ali v šoli, ker »v naši družbi še vedno ni dobro biti veren«. Prav tako so izpustili izjavo dr. Zovkovića, da ga veseli, ker se znova sliši beseda Božič v javnosti, dočim so se je do sedaj izogibali kot bi bila na indeksu.

Končno je radio »Sljeme« 21. decembra prinesel dolgo poročilo o božičnih navadah od Mure do Dubrovnika, v Črnogorskem Primorju so pa letos lahko nemoteno gledali oddajo italijanske televizije, ki je prenašala mašo sv. očeta na Božič.

Nekaj se torej premika tudi med Hrvati.

■ Na drugo božično nedeljo 3. januarja se je sv. oče udeležil večerje, ki jo nudi vsak dan Kroček sv. Petra osebam brez strehe, bivšim zapornikom, brezposelnim in duševno slabotnim. Prišlo jih je 134, pripadajoči raznim rasam, jezikom in narodnostim. Papež je jedel z njimi in govoril z vsakim posameznim. Srečanje je povzel v sledeče besede: »Mislim, da nekega dne Gospod ne bo vprašal papeža, ali se je srečal s poslaniki in kardinali, ampak, če je videl reveže in govoril z njimi.«

Srečanje s prijateljem Slovencev

Meran, 29. novembra 1987. Z leve proti desni: državni poslanec na Dunaju Karl Smolle, starosta južnotirolskih politikov, bivši poslanec in senator v rimskem parlamentu Friedl Volgger in deželni predsednik Slovenske skupnosti Marjan Terpin

»Pozdravljeni mi, dragi Slovenci!« Komaj zaznaven, prijeten glas je pozdravil v vrvežu kongresne hale v Meranu trojico, ki smo jo sestavljali s prijateljem Gradimiro Gradnikom in poslancem Karlom Smolletom. Ni dvoma, da je veljal pozdrav nam trem, saj drugih Slovencev na meranskem kongresu Južnotirolske ljudske stranke (SVP) konec preteklega novembra sploh ni bilo.

Priletel, a postaven mož, s prodornim pogledom je naju motril; Smolleta itak dolgo pozna in mu je iskren prijatelj. Predstavila sva se in takoj je stekel spomin Friedla Volggerja na lepo Slovenijo, Primorsko, Trst in Gorico.

Starosta južnotirolskih politikov dr. Friedl Volgger je resničen prijatelj Slovenije in Slovencev nasploh. Bil je zatorej izredno vesel skupnega sestanka med delogovornimi diskusijami na celodnevem političnem kongresu. Ob sendviču in kozarcu limonade, ki ju je nudila brezhibna nemška organizacija kongresnikom za opoldansko kosilo, so spomini in izkustva kar vrela in dan.

Zivljenjska pot tega južnotirolskega politika je v marsičem podobna mnogim življenjskim izkušnjam naših slovenskih zamejskih politikov. Rodil se je leta 1914 in bil (do 1919) pet let avstrijski državljani, čeprav si je želel to biti vse življenje. Prepričan, da bo najučinkoviteje služil svojem ljudstvu kot duhovnik, je stopil v briksensko semenišče. S sovrstniki je aktivno posegal v narodnopolitično življenje, ki je bilo v fašističnih časih, kakor nam Slovencev na Primorskem, tudi Južnim Tirolcem sila oteženo. Vodstvo semenišča se je tega Volggerjevega delovanja zbal in tako ga je nekoga dne rektor poklical in mu povedal, da je briksenski knezoškof ugotovil, da nima potrebne duhovniškega poklica; razumljivo je, da je bil odslovljen.

Vzel je kolo in se odpravil na univerzo v Innsbruck, kjer je študije tudi dopolnil in se nato na povabilo takratnega političnega fac-totuma na Južnem Tirolskem, kanonika Mihaela Gamberja, posvetil časnikarstvu. Ta poklic je nato nadaljeval do upokojitve.

Dosledna prepričanost v narodne ideale ga je pripeljala najprej v fašistične zapore, nato v nacistično taborišče in ponovno v zapore povojne Italije.

Fašisti so ga vtaknili v zapor zavoljo propagande, ki jo je vršil proti opcijam. Hitler in Mussolini sta se namreč leta 1939 zmenila, da bosta rešila južnotirolski problem, ki je nastal po priključitvi Avstrije k nemškemu Rajhu marca 1938, tako, da bosta vse Nemce iz te pokrajine izselila v Nemčijo. Pošteni Tirolci, čeprav v manjšini (86% jih je namreč optiralo za Nemčijo), so se temu uprli. Volgger je bil med pobudniki odpora. Na eni izmed akcij, ko je po deželi raznašal s kolesom protiopcijsko propagando, so ga pri Sterzingu zasačili orožniki. Aretirali so ga in pripili. Niso pa si bile italijanske oblasti čisto na jasnem, kaj se jim spleča: ali poslati Nemce v njihov Rajh ali jih tu poitalijančiti. Zato so ga po izpraševanju spustili na svobodo.

Po vojni so ga pripadle italijanske demokratske oblasti leta 1957. Odsedel je tri mesece, a so ga na pritisk svetovne javnosti izpustili, čeprav so se širile neverjetne novice po časnikih, češ da je bil pobudnik atentatov in celo povezan z organizacijo slovenskih partizanov na Primorskem! (Resnični atentati na Južnem Tirolskem so se pojavili šele v letih 1961-64).

V stik s Slovenci so ga pravzaprav spravile nacistične oblasti, potem ko ga je kot

»dableiberja« aretirala Gestapo decembra 1943 (septembra istega leta so zasedle Tirolsko nemške enote in deželo organizirale v operativno enoto Alpenvorland). »Dableiberji« so bili za Nemce tisti Južni Tirolci, ki so se upirali opcijam in preselitvi. Smatrali so jih za izdajalce Velike Nemčije.

Ko so ga po aretaciji iz Bocna poslali najprej v taborišče Reichenau pri Innsbrucku, je spoznal nekega Slovenca — Janka po imenu —, kar pa ni bilo prijeto srečanje, saj so Janka esesovci vzeli v službo zaradi velike vneme, s katero je pretepal soujetnike, potem ko je sam prestal ujetništvo. V taborišču je njegovi jetniški skupini poveljeval neki drugi Slovenec, ki pa si je prizadeval, da mu je lajšal težave in mu pomagal, seveda kolikor se je dalo.

V Dachau, kamor so ga nato poslali, je delil gorje s Slovincem Bogdanom Novakom, nečakom goriškega monsignorja Alojza Novaka. Bogdana je aretirala in pretepla ljubljanska domobranska policija zaradi sodelovanja s partizani. V to taborišče so leta 1944 iz Slovenije prihajali natrpani vlaki. Tu sta skupaj z Bogdanom rešila gotove smrti, po raznih jetniških organizacijah, zdravnika Lojzeta Kraigherja, očeta kasnejšega jugoslovanskega ministra Borisa.

Po končani vojni in rešitvi so ta poznanstva prišla Volggerju zelo prav, saj sta mu Boris Kraigher in po njem Boris Kidrič omogočila, da je lahko obiskal ujetniška taborišča po Sloveniji in Jugoslaviji in odbral med ujetniki Južne Tirole, ki so bili v nemški armadi, in jih tako reševal in spravil domov. Zbirno taborišče Južnih Tirolcev je bil Sentvid nad Ljubljano.

Potom Novaka, ki je medtem postal oficir JLA, je spoznal ministra Draga Marušiča v Beogradu (Marušič je bil pred vojno ban, nato minister v begunski vladi v Londonu in se je nato priključil novi Jugoslaviji, za kar mu je Tito podelil ministrstvo, ki se je pa kmalu končalo, ker je odklonil vpis v partijo). Kot predsednik jugoslovanskega Rdečega križa je Marušič zastavil svojo besedo in tako pripomogel k rešitvi mnogih ujetnikov. Spoznal se je še s politikom Engelbertom Besednjakom, o katerem je bil seveda dobro seznanjen, saj je bil Besednjak v prvi dobi fašizma izvoljen v rimski parlament na skupni južnotirolsko-slovenski listi skupaj s poslancema Tinzlom in baronom von Sterbachom. Besednjak je leta 1927 moral bežati in se je zatekel na Dunaj. Tu je organiziral odpor proti fašizmu. Po vojni se je nastanil najprej na Bledu, nato v Beogradu. Vrnil se je v Trst, kjer je osnoval »Novi list«.

Volgger je po vojni, ko je minilo upanje na združitev z Avstrijo, postal osrednji južnotirolski politik. Udeležil se je pariških pogajanj ob avstrijskem zunanjem ministru Gruberju, ki je nato podpisal z De Gasperijem znani dogovor. V letih 1959-63 je večkrat nastopil pred Združenimi narodi, kamor je Avstrija spravila južnotirolsko vprašanje, ki se je zaključilo z znanim »paketom« leta 1969, ki ga pa italijanske oblasti še vedno ne izvajajo popolnoma in v celoti.

Kakor filmski trak se razvija pred očmi njegova dolga in nabita politična dejavnost, vsa prepletena z zasebno življenjsko potjo. Iz teh doživetij se moremo tudi zamejski Slovenci marsičesa naučiti, kar nam služi lahko v vsakdanjem političnem življenju. Tudi v največjih težavah in spih. Saj tudi življenje južnotirolske manjšinske stranke ni bilo lahko, čeprav na zunaj zgloda tako monolitno. Tako je tu-

Iz Beneške Slovenije

25. Dan emigranta v Čedadu

Beneška kulturna društva so priredila z lastnimi močmi prijeten kulturni praznik v nedeljo 10. januarja v Avditoriju srednje šole »Rubeis« v Čedadu. Na odru so se zvrstili učenci glasbene šole iz Špetra, pevski zbor Naša vas iz Tipane in Pod lipo iz Barnasa, ki je izredno dobro pripravil svoj nastop, beneško gledališče in moderna glasbena skupina.

V imenu beneških društev je spregovoril Sandro Pascolo, ki je natančno razčlenil sedanj položaj Slovencev v Benečiji, ki kljub nekaterim premikom (slovenski vrtec in šola v Špetru, ki ju obiskuje 36 otrok, nove tovarne) še ni zadovoljiv zavoljo nenaklonjenosti državnih in deželnih oblasti. Spregovorila sta še poslanec Gabriele Renzulli, ki je ponovil že znana stališča PSI in zlasti pozdravil pristop k neki postopnosti v izvajanju zaščitnega zakona za Slovence, ki ga je v svojem govoru nakazal senator Stojan Spetič. Ta se je namreč tudi spoprijel z vso problematiko in dodal, da bi bil za neko postopnost v izvajanju zaščitnega zakona, če bi se vse začelo v Benečiji in bi bil potek časovno določen.

Med prisotnimi delegacijami raznih organizacij in ustanov naj omenimo, da se je slovesnosti udeležilo zastopstvo Slovenske skupnosti, ki so ga sestavljali deželni predsednik Marjan Terpin, Gradimir Gradnik in Hadrijan Corsi.

Pomembno srečanje v Čedadu

V ponedeljek 11. januarja je bilo v Čedadu srečanje med predstavniki slovenskih kulturnih društev v videmski pokrajini in zastopstvom deželnega tajništva SSK. Namenjeno je bilo razpravi o novem zakonskem predlogu SSK glede globalne zaščite Slovencev v Italiji.

Po pozdravnih besedah prof. Viljema Černa in deželnega predsednika SSK Marjana Terpina je strankin deželni tajnik Ivo Jevnikar predstavil besedilo zaščitnih določil. Poseben poudarek je posvetil členom, ki so posebnega pomena za Slovence v videmski pokrajini. O tem je nato tudi tekla razprava, ki je bila zelo stvarna in koristna. Deželno tajništvo jo bo upoštevalo pri dokončnem oblikovanju besedila še v tem tednu.

Slovenski oporečniki in slovensko politično izseljenstvo

Pod tem naslovom je neki »Hotimir« s posredovanjem »V. Slemenskyja« objavil v Katoliškem glasu in v ponatisu tudi v Ameriški domovini članek, v katerem (z zelo čudno izraženo izjemo dr. Ljuba Sirca, ki živi v Veliki Britaniji) vsvprek napada in se huduje na »slovensko politično izseljenstvo«, ki ga enači z »nekdanjimi oblastniki kraljevine Jugoslavije... ki danes žive v emigraciji«.

Pisec treh »emigracij« očita tri poglobljene grehe: 1. da med vojno ni bila spsobna »ukrotiti in onemogočiti redkih komunističnih skupin, ki so pod masko OF začele izvajati svoje gospostvo na Slovenskem«; 2. da še danes »ne uspe v svetu enakovredno predstaviti slovenske nacionalne svojskosti«, in 3. da je »neučinkovita« zato, ker »je ideološko silno razdrobljena«.

Kakor je vsak človek na svoj način grešnik, tako ima tudi vsaka družbena skupina svoje slabosti. Vse tri »grehe«, ki jih povojnim slovenskim političnim beguncem očita Hotimir, so le-ti v raznih oblikah in raznih merah brez dvoma storili.

Vendar pa je treba te očitke bolj točno izraziti in se pri tem vprašati: Prvič, kdo sploh je ta zatirjevana slovenska politična emigracija, ki jo pisec enači z »nekda-

di ta stranka doživela velike pretrse, zlasti ko je šlo za osebne zadeve ob raznih zamenjavah v vodstvu ali reprezentančnih telesih. Ko je želela leta 1963 zamenjati senatorja Raffainerja (po večkratnih mandatih), je prišlo do razkola in je slednji postavil neodvisno kandidaturu, ki so jo podprli s posebno izjavo kar štiri bivši predsedniki SVP... Exempla docent!

Friedl Volgger je spomine popisal v zajetni knjigi z naslovom: Južni Tirol na križišču - Spomini na preživeto zgodovino.

Zamejski Slovenci, zlasti tisti, ki se bavimo s politiko, smo dolžni gojiti prijateljske stike s takimi pošteniimi in nam naklonjenimi ljudmi. Ob koncu razgovora smo Friedla Volggerja povabili na Primorsko. Dejal je, da zimski čas za to ni primeren. Pričakujemo ga na pomlad!

Marjan Terpin

Avstrijci so pozabili na nacizem...

Ravno v času, ko posebna komisija zgodovinarjev — piše angleški list »Independent« — pregleduje vojaško preteklost avstrijskega državnega predsednika Waldheima, so njegovi sonarodnjaki prisiljeni postaviti si vprašanje, kakšno je bilo njih stališče do nacizma, to, kar je le-ta bil na oblasti. In ob bližnji 50-letnici »Anschlusa«, priključitve Avstrije Hitlerjevi Nemčiji, se bo zopet pojavilo vprašanje, ali so bili Avstrijci prve žrtve nacizma ali njegovi sodelavci in akterji.

Freda Meissner-Blau, voditeljica Zelenih v avstrijskem parlamentu, je duhovito povedala, da Avstrijci to, kar jim ni všeč, radi pometejo pod preprogo. Tudi glede neprijetnih dogodkov iz preteklosti ravnajo tako. Zato mlajše generacije iz ust starejših le malo slišijo in zelo poredkoma o mračni plati medvojnne zgodovine.

Vzemimo samo »Anschluss«. Dejstvo je, da so ga Avstrijci sprejeli brez najmanjšega odpora. Povprečnemu državljanu je bilo zelo všeč, da je postal član nacističnega Reicha in s tem Nemec. Hitlerjev prihod na Dunaj je bil zares zmagosla-

ven. Ogromne množice so ga sprejele z gromkim vzklikanjem »Heil Hitler!« in »Sieg Heil«. Godbe na pihala so brez prestanka svirale »Deutschland über alles« (Nemčija čez cel svet), kljukasti križ se je bohotal vsepovsod. Zgodovinarji menijo, da je ogromna večina Avstrijcev odobrvala priključitev. Štiri leta po tem dogodku je bilo kar 700.000 Avstrijcev (11% prebivalstva) včlanjenih v stranko.

Drži pa, da bolj ko je šla vojna h koncu, bolj je pojemale tudi navdušenje za nacizem, 123.000 oseb je prišlo pred sodišče, 13.000 jih je bilo obsojenih na razne kazni, 42 na smrt, a izvršenih smrtnih obsodb je bilo le 30.

Po vojni je bilo veliko število obtoženih nacizma oproščenih od enako mislečih sodnikov. Med vodilnimi nacisti, ki tudi sedaj neopazno in nezakazovano živijo v Avstriji, so bivši šef dunajskega Gestapa, bivši Gauleiter na Tirolskem in še in še... Od 600.000 ugotovljenih nacistov je bilo kakih 500.000 rehabilitiranih, češ da niso bili vpleteni v nacistične zločine...

Pripravil P. Z.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Papež Janez Pavel II. je v soboto 9. januarja sprejel 85 poslankov držav, ki so zastopane v Vatikanu. Kot običajno so mu prišli izrazit novoletna voččila, on pa jim je spregovoril v francoščini o trenutnem položaju človeštva. Dolgo je govoril o miru in poudaril potrebo po splošni razorožitvi, pohvalil sporazum med Reaganom in Gorbačovom o omejitvi jedrskega orožja, ki ga pa bi bilo treba sploh odpraviti; omenil številna žarišča mednarodne napetosti, zlasti Bližnji vzhod, vojno med Irakom in Iranom ter boje v Afganistanu, se zavzel za svobodo vesti, versko svobodo in pravico do življenja od prvega trenutka do smrti ter obsodil državni terorizem. Napovedal je tudi novo okrožnico o razvoju narodov ob 20-letnici okrožnice Pavla VI. »Napredek narodov«.

■ Ministrski predsednik Gorja se je en teden mudil na Daljnem vzhodu in obiskal štiri države: Malaysia, Singapur, In-

donezijo in Indijo. Spremljal ga je zunanji minister Andreotti ter vrsta gospodarstvenikov, saj je imel obisk predvsem gospodarski značaj. Italijanska delegacija je prevozila kar 32 tisoč kilometrov in imela nad dve sto uradnih srečanj. Mnogo je bilo tudi srečanj z italijanskimi podjetniki, ki delujejo v omenjenih državah.

■ Katoliška Cerkev je v nedeljo 10. januarja praznovala spomin Jezusovega krsta v Jordanu. S tem praznikom se je tudi zaključil božični čas. Sv. oče je tudi letos podelil krst 42 otrokom različnih narodnosti. Stari so bili od enega do sedem mesecev. 33 je bilo Italijanov, 3 Poljaki, 2 Španci, po eden Francoz, Južnoafričan, Indonezijec in iz Nigerije.

Zamenjava izseljenkih duhovnikov v Berlinu

Stefan Antolin, izseljenki duhovnik v Berlinu, je bil razrešen te službe; hkrati mu je bil dodeljen dopust.

Martin Horvat, duhovnik na študijskem dopustu v Mannheimu, je bil imenovan za izseljenkega duhovnika v Berlinu.

njimi oblastniki kraljevine Jugoslavije... ki danes žive v emigraciji? Drugič, ali so res ti izseljenci (posebej) krivi za slovensko katastrofo v drugi svetovni vojni? In tretjič, ali jim je mogoče očitati krivdo tudi za to (če ali v kolikor) zunanja politika zahodnih držav danes ne podpira, vsaj javno ne, tistih sprememb v Jugoslaviji, ki si jih v današnji Sloveniji domala vsi želijo?

Enačba v prvem vprašanju prav gotovo ne drži. »Nekdanji oblastniki kraljevine Jugoslavije« so že dolga leta v grobu. Poslednji med njimi je bil dr. Miha Krek, ki je umrl leta 1969. Še živeči slovenski politični begunci iz vojnih in povojnih let (z izjemo dveh preživelih poslancev poslednjega predvojnega parlamenta, ki pa je bil razpuščen skoraj dve leti pred nemškimi napadom na Jugoslavijo) niso bili med »nekdanjimi oblastniki kraljevine Jugoslavije« in je neresno njim priti! neko (posebno) krivdo za razsulo predvojnne države, za sledečo stalinistično bratomorijo v razmerah sovražne okupacije ali za nasilni režim v povojni Jugoslaviji oz. Sloveniji.

Kar se posebej tiče slovenskih beguncev, ki so se po vojni priselili v ZDA, je precejšnjemu številu časovna odmaknjenost od usodnih dogodkov ob koncu vojne oslabila čut in voljo za osebno politično poslanstvo in s tem povezane naloge.

Temu pa ni kriva neka »silna ideološka razdrobljenost«. V ZDA so slovenski izseljenci postali naseljenci, ker je privlačna moč ameriške družbe edinstvena in je ni enake na svetu. Slovenski izseljenci so navkljub prilaganju novi družbi večinoma ostali zvesti verskim, etničnim in narodnim vrednotam, ki so jih prinesli s seboj od doma in ohranili neko nadpovprečno zanimanje za povojni razvoj v Sloveniji in Jugoslaviji. Domala vsi so že zdavnaj postali ameriški državljani in se v veliki večini ne nameravajo vrniti v Slovenijo. Saj so v Ameriki zrastle in se uveljavili njihovi otroci.

Povedati je treba, da so slovenski izseljenci, z malenkostnimi izjemami, vedno in povsod nastopali kot Slovenci in poudarjali svojo posebnost in se niso zatekali pod jugoslovanski dežnik. Povedati je tu-

di treba, da so neutrudno prikazovali in poudarjali drugo stran zgodovine o vojni in revoluciji v domovini, kar ni ostalo brez uspeha. Omeniti je vredno, da je bila med temi izseljenci skupina, ki je prižgala in dvignila plamenico slovenske državne misli in suverenosti. Danes je ta misel v osredju razmišljanja in razprav, upov in načrtov o slovenski bodočnosti pri Slovenceh v domovini in po svetu.

Prav nič resno ni kriviti povojne (ali tudi že predvojnne ameriške Slovence) za zunanjo politiko ZDA (in njihovih zahodnih zaveznikov) do povojne Jugoslavije v sklopu geopolitičnih razmer, ki jih je tako močno sprevrnila druga svetovna vojna.

Najprej je treba priznati, da je prav ta ameriška zunanja politika preprečila, da po letu 1948 tudi narodi Jugoslavije niso padli nazaj pod oblast Stalinovega imperija. Razloge za to, da ta zunanja politika ni aktivno podpirala potrebne decentralizacije v povojni Jugoslaviji, pa je treba v prvi vrsti pripisati počasnosti in šibkosti notranjepolitičnega razvoja v Jugoslaviji, dokler ni padel Aleksandar Ranković, povojni arhitekt staropartijskega in velikosrbskega centralizma po sovjetskem vzorcu, navkljub ustavnim spremembam in samoupravljanju po letu 1948.

Ko se je v naslednjem razdobju (1966-71) notranjepolitična struktura Jugoslavije korenito spremenila v prid suverenosti njenih sestavnih narodov oz. republik, ZDA tega zdravega domačega razvoja niso ovirale in bi ga bile verjetno tudi aktivno podprle, ko se ne bi bil notranjepolitični tok v Jugoslaviji po le nekaj letih liberalizacije že decembra 1971 nenadoma obrnil nazaj in proti začetnemu sproščevanju.

Stane Kavčič, ki je v Sloveniji stal na čelu notranjepolitične prenovne v letih 1967-71, je obenem z liberalnejšimi voditelji v drugih republikah leta 1972 postal žrtev partijske stare garde, potem, ko je ta v Karadjordjevem pridobila Tita, da se je odločil za zapovrstne čistke mlajših voditeljev v vseh poglavitnih republikah, še prav posebno pa na Hrvaškem, ki se do danes niso mogli izkopati izpod ustrahovanja po letu 1971.

Mate Roesmann, Cleveland, ZDA

Deželna konferenca o kmetijstvu

Deželna uprava je organizirala v dneh od 7. do 9. januarja letos prvo konferenco o kmetijstvu, ki je bila v Vidmu. Uvodna poročila so podala deželni odbor za kmetijstvo Antonini, univ. profesorji Prestamburgo s tržaške ter Susmel, Refatti in Gottardo z videmske univerze. Konferenco je odprl predsednik deželnega odbora Biasutti, prisoten pa je bil tudi minister za kmetijstvo Pandolfi.

Na konferenci so med drugim sodelovali predstavniki kmetijskih organizacij Radovič za Neposredne obdelovalce zemlje (Coltivatori diretti) in Bukavec za Kmečko zvezo. Oba sta spregovorila tudi v slovenščini. Nastopil je tudi deželni svetovalec dr. Drago Štoka. Sodelovalo je skoraj sto diskutantov, pri čemer so prišle do izraza smernice, ki bodo vodile deželno upravo pri oblikovanju kmetijske politike v naslednjih letih.

Deželni svetovalec SSK dr. Drago Štoka se je v svojem daljšem posegu dotaknil predvsem vprašanja tistih kmetovalcev, ki se samo delno ukvarjajo s kmetijstvom in katerih je po našem Krasu največ. Skromne obdelovalne površine in velika razdrobljenost posesti silijo kraškega kmeta, da si išče druge, stalne zaposlitve in da se s kmetijstvom bavi v času, ki mu preostaja. S tem se odreka prostemu času in tako bistveno pomaga, da se ohranja kmetijstvo pri nas. Tem požrtvovalnim ljudem je treba omogočiti enake pogoje, kot jih imajo kmetje v nižinskih predelih Furlanije. Samo tako bomo na Krasu ohranili tiste kmečke dejavnosti, ki so zanj značilne in ki so si pridobile že velik ugled tudi izven meja naše dežele.

Velika pozornost je bila posvečena zaščiti okolja in narave ter kmetijskih pridelkov brez škodljivih kemijskih snovi. Tudi gorati in manj razviti predeli naše dežele so bili deležni podrobnejše analize in vsi so se strinjali, da je treba tem območjem nameniti posebno pozornost in tudi primerna sredstva. Predvsem pa je treba upoštevati in ovrednotiti človeka, ki tam živi in ki s svojim delom in posegi vrši nenadomestljivo vlogo v korist celotnega deželnega ozemlja.

Poudarjena je bila tudi odločilna vloga nekaterih ustanov, ki delujejo v deželi na kmetijskem področju kot so videmska univerza, deželna ustanova za razvoj kmetijstva (Ersa), ki ima sedež v Gorici, deželni center za preizkušnje, observatorij za rastlinske bolezni in še druge.

Dva lista prenehala izhajati

V božični številki je Primorski dnevnik objavil vest, da bo »Gospodarstvo« z novim letom prenehalo izhajati kot samostojen tednik. V zameno isti dnevnik prinaša sedaj tedensko gospodarsko prilogo. »Gospodarstvo« je izhajalo nad 40 let. Poleg ekonomskih člankov je prinašalo tudi razne novice in kulturne članke. Največ let je list urejal, in dokaj dobro, Lojze Berček.

V »Skupnosti« zasledimo novico, da bo ta list odslej enotno glasilo Slovenske skupnosti za Tržaško in Goriško. To pomeni, da glasilo SSK za Goriško »Naša pot« ne bo več izhajalo. Niso pa navedeni razlogi. Verjetno zato, ker so ob zadnjih državnih političnih volitvah nastali spori v goriškem vodstvu SSK in »Naša pot« pred volitvami ni izšla. Naše mnenje je, da enotna stranka potrebuje tudi enotno glasilo. To nalogo naj bi vršila »Skupnost«, ki izhaja v Trstu.

Nova številka revije »Regione cronache«

Konec lanskega leta je izšla 3. številka te revije, ki jo izdaja Tiskovni urad naše dežele.

Tokratna številka je v glavnem posvečena kmetijski dejavnosti in se nekako navezuje na deželno konferenco o kmetijstvu, ki je bila pretekli teden v Vidmu. Kot poudarja v uvodniku odgovorni urednik revije Sergij Vesel, ima naša dežela velik poslušal za primarno dejavnost, ki pa se je v zadnjih desetletjih močno spremenila. Pred sto leti je kmetijstvo zaposlovalo 80% prebivalstva, zadnji statistični podatki za našo deželo pa kažejo, da je v tej gospodarski panogi zaposlenih le še 7,6%. Na državni ravni je to odstotek 10,6. Ne dvomno pa je kmetijstvo, tako poudarja Vesel, temeljnega pomena za državno gospodarstvo in je zato treba zanj primerno skrbeti.

Sicer pa revija posveča več kot sto strani najrazličnejšim vidikom kmetijstva. Članke so prispevali priznani izvedenci in časniki. Poseben članek obravnava tudi problematiko slovenskih kmetov na tržaškem Krasu. O stanju kmetijstva v republiki Sloveniji poroča Slavko Gliha iz

Kmetijskega inštituta Slovenije.

V ostalem prinaša revija raziskavo o Središču za katalogizacijo in restavriranje v Passarianu ter kroniko o najpomembnejšem dogajanju v deželni upravi za mesec od maja do septembra.

Bogati vsebini ustreza tudi skrbna zunanja oblika. Revija je namreč tiskana na boljšem papirju ter je bogato barvno ilustrirana. (mab)

Božična kronika iz Nabrežine

Občina Devin-Nabrežina je pod pokroviteljstvom princev Della Torre e Tasso v devetih večerih od 8. do 31. dec. pripravila vrsto umetniško zasnovanih prireditev, ki so bile v Demu za ostarele v Sesljanu, kar je bil hvalevreden prispevek za božične praznike.

Tudi vsakoletni koncert nabrežinske godbe na pihala na 4. adventno nedeljo 20. decembra v občinski telovadnici naj bi prispeval k temu božičnemu razpoloženju; žal je sovpadal z tisto nedeljo že običajno božično spovedjo. Dodajmo k temu še božične prireditve v vseh treh šolah in izid župnijskega lista št. 56 s fotografijo nekdanjih jaslic in s svetopisemskim voščilom.

Božične maše so bile dobro obiskane, zlasti polnočnica, ki smo jo oblikovali v treh jezikih: slovenskem, italijanskem in latinskem. Nabirka za »Karitas« je božično razpoloženje še podkrepila, saj je bila izraz razumevanja do revnih in potrebnih. Ni manjkalo razsvetljenih drevov pred hišami in jaslic po domovih, še posebej pa je blestelo božično drevo pred občinsko hišo.

XII. revija božičnih pesmi v nedeljo 10. januarja je bila primeren zaključek božičnega časa. Pod vodstvom Marjana Pračka iz Budanja pri Vipavi je 30-članski mladinski zbor z velikim zanosom odpel deset morda manj znanih, a prav tako lepih božičnih pesmi. G. Andrej Vovk iz Komna je proslavil božjo in človeško ljubezen, ki jo ti prazniki izžarevajo. Ni manjkal domači zbor, ki je pod vodstvom Alme Sedmak tudi odpel vrsto božičnih pesmi, Mario s Proseka pa je dodal svoj samospjev. Na koncu je Olga Tavčar razglasila oceno letošnjih jaslic. Prvo mesto sta zaslužila Matej in Matejka Gruden na tematiko vinogradništva, drugo Andrej Peric, ki je jaslice z motivi iz domačega življenja postavil na vrt pod streho, tretje mesto pa je pripadlo Damjanu Hadrijanu Gerliju, ki je jaslice zgradil iz kamenčkov. Priznanja vredne jaslice so postavili še brata Ballia, Paolo Giorgi, Mitja Gruden, Mirko in Sonja Ferlan, Danijel in Kristina Peric ter Kristjan Kocjan.

SASA MARTELANC:

Veter iz ljubih daljav

Tržaški kulturni delavec Saša Martelanc je za Goriško Mohorjevo družbo pripravil zbirko črtic pod naslovom »Veter iz ljubih daljav«. So to lirične izpovedi, v katerih opisuje dogodke in ljudi iz svoje preteklosti ter jih namenja svojemu sinu oz. hčerki. Avtor je zapisal, da je zbirka »vsebinsko in slogovno nadaljevanje prejšnjega dela v obliki avtobiografskih črtic«. V mislih ima prejšnjo zbirko »Melodija«, ki jo je prav tako izdal GMD.

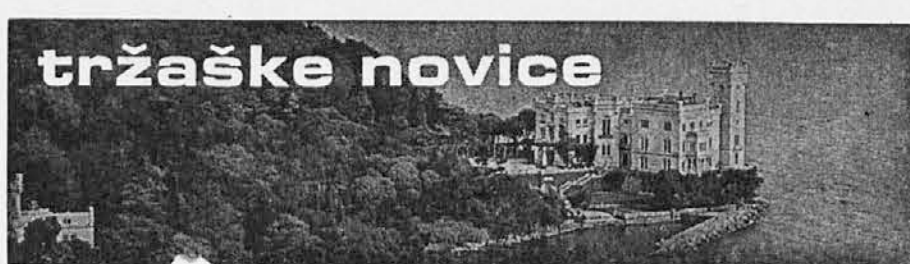
V knjigi opisuje študentovska leta v Ljubljani, prihod v Rojan, v Trst, srečanje z manjšinsko problematiko, prijetna goziviljanja pod Ojstrnikom, zavest tuja v rodni Ljubljani in zamejstvu, religiozna čustva in skoro mistični pogled v preteklost in začetek naše besede.

Knjigo je okusno opremil Edi Žerjal.

J. M.

Srednja starost duhovnikov po svetu

Osrednji statistični urad Cerkve je izvedel anketo, kakšna je bila povprečna starost škofijskih duhovnikov z datumom 31. decembra 1985. Najstarejši duhovniki so v Evropi in sicer znaša ta starost 56 let. Seveda so razlike med posameznimi državami. Za Italijo je povprečna starost 56 let, za Francijo 61, za Nizozemsko 62, za Poljsko 46 let. V Sev. Ameriki je povprečna starost 53 let. Med deželami Latinske Amerike je na prvem mestu Kolumbija z 49 leti, na zadnjem mestu pa Čile, kjer so duhovniki povprečno stari 54 let. V Afriki je povprečna starost 43 let in v vzhodni Aziji 46 let.

tržaške novice

Pismo na ravnatelja radia Trst A

Od dr. Lojzeta Škerla smo prejeli prepis pisma, ki ga je 11. januarja poslal g. Filibertu Benedičiču, ravnatelju slovenskih oddaj radia Trst A v zvezi s sobotno radijsko oddajo (ob 18. uri), ki jo pripravlja Boris Kobal in Sergij Verč. Dr. Škerl opozarja v pismu, da bi morala oba v primerno šolo, kjer bi se naučila olike, ki narekuje obzir in spoštovanje do tistih, ki drugače mislijo in delajo. Vprašuje se, kdo jima daje pravico, da v oddaji vsevpred podcenjujeta, zavračata itd. Kot duhovnika ga vznemirja zlasti njuno zadržanje do verskega prepričanja in izražanja. Dr. Škerl ugotavlja, da slovenske radijske postaje v Trstu ne potrebujemo, da bi zagovarjala »slovenščino«, ki jo uporabljata pri oddaji Boris Kobal in Sergij Verč. Poklicani smo, da slovenski jezik sami ščitimo, ko že hočemo državno globalno zaščito. Bistrost in hudomušnost zna in more izraziti le lepa beseda.

Novaloletni koncert

Slovenski denarni zavodi v Italiji so tudi letos organizirali novoletni koncert. Nastopili so simfoniki RTV Ljubljana pod vodstvom tržaškega rojaka Stojana Kureta. Solist je bil Aleksander Vodopivec, ki je sicer stalni pianist v tržaškem opernem gledališču »Verdi«.

Na koncertu so bile na sporedu naslednje skladbe: simfonija iz Rossinijeve opere »Viljem Tell«, uvertura, ples in Cvetlični valček iz baleta »Hrestač« P. I. Čajkovskega, Addinsellov »Varšavski koncert«, Gershwinova »Rapsody« in »Blue« ter Straussov valček »Na lepi modri Donavi«.

Koncerta, ki je bil v petek v Kult. domu v Trstu, se je udeležilo veliko povabljenec. Naslednjega dne so ga ponovili v Kult. domu v Gorici.

Božič ostarelih v prozi in verzih

Kot so poročali časopisi, je tržaška pokrajinska uprava ob pokroviteljstvu še drugih mestnih ustanov že tretjič razpisala literarni natečaj na temo: »Božič ostarelih v Trstu«. Možna je bila izbira spisov v prozi ali v verzih, bodisi v knjižni italijanščini ali v tržaškem narečju, kakor tudi v slovenščini. Ob prisotnosti italijanske in slovenske komisije je v gledališču Rossetti lani, v gledališču Cristallo pa letos, odbornik Bruno Cavicchioli razglasil imena zmagovalcev in podelil nagrade, ki so znašale od 150.000 do 600.000 lit. Poleg nagradencev so tudi ostali konkurenti prejeli od pokrajinske uprave svoje, v knjigo povezane prispevke, kot priznanje za njihovo sodelovanje.

V knjigi je 73 zgodb oseb obojega spola, starih nad 60 let, najrazličnejše čustvene razgibanosti, božajočih spominov davno odigranih zgodb, nekatere duhovito popoprane. Pobuda je res posrečena že zato, ker je kandidatke vzpodbudila k odkritju spečih sil, ki tlijo v podzavesti in samo čakajo, da jih kdo izzove.

Od Slovencev so lani prejeli nagrado Ljubomil Cibic in Švagelj-Ozbič Antonija za prozo, Olga Ban pa za verz. Letos pa zopet Ljubomil Cibic za prozo in Olga Ban za verz.

Neko spoštovanje prevzema človeka ob prebiranju teh izpovedi, saj jih tako smemo imenovati, ker se v njih zrcali intimno veselje trpkih, veselih in globoko človeških spominov okrog najbolj prisrčnega

praznika kot je Božič v družini. Nekaj primerov.

Nadzornica ujetnikov v Dachau: »Sedaj pojdite v barake, polnoč je, mi moramo praznovati Jezusovo rojstvo.«

Ali: »Kaj so nam starši dali za Božič? Dva kostanja in dva mandarina, a toliko ljubezni.«

In hinavec, ki je revni vdovi daroval bankovec za 100.000 lir, potem pa razmišljal, kako bi povprašal komercialista, če jih lahko odbije pri davčni prijavi.

Kamnosek in zidar: »Po 50 letih trdega dela komaj danes lahko postržem družini z dostojnim kosilom, ki ga razni iztirjenci v zaporih mečejo v odpadke.«

Seveda ne manjkajo obtožbe o potratnosti sedanje družbe in upadanje moralnih vrednot, ki »se skrivajo kot ježek pred nevarnostjo«. - F. V.

Nov oddelek na zavodu »Jožef Stefan« v Trstu

Ta zavod že vrsto let izobražuje in usposablja slovenske dijake za delo v elektronski, električni, mehanski in kemijski industriji. Za šolsko leto 1988-89 bo na kemijski sekciji ustanovljen nov biološko-tehnoški oddelek, za katerega so na voljo ustrezna finančna sredstva, strokovno usposobljeni učni kader in laboratoriji za kemijo, fiziko in informatiko.

Obstoječi kemijski oddelek bomo namreč preusmerili v oddelek za biološke in ekološke probleme. Predmetnik bo prilagojen novi smeri. Prva dva letnika sta programirana na osnovi ministrskih predpisov za reformo višjih srednjih šol. Tako bo matematika povezana z informatiko, fiziki in tujemu jeziku bo posvečenih več ur, novo pa bo tudi poučevanje ekonomije. Kemija se bo poučevala kot čista kemija, v kemijskem laboratoriju pa bodo dijaki vadili kemijo in biokemijo. V tretjem letniku bo dodatni predmet o problemih ekologije in kemijskih napravah za razkuževanje industrijskih odpadkov. Na novem oddelku se bo poučevala tudi biologija in odstranjevanje negativnih industrijskih odpadkov. Sestavni del učno-vzgojnega procesa bo tudi testiranje zraka, vode, bodisi morske kot sladke in terena.

Po treh letih študija bo dijak prejel diplomu biotecnologa, po petih letih pa diplomu tehnika kemijske industrije. Za dijake je vsekakor pozitivno, da se odločijo za petletni študij, ker nudi globlje in natančnejše strokovno in splošno kulturno znanje ter pripravo. Maturitetna diploma našega zavoda omogoča univerzitetni študij na vseh fakultetah. Priporočamo pa vpis na naslednjih smereh: kemiji, biologiji, bioinženirstvu, medicini, farmaciji in naravoslovnih vedah. Kdor se pa želi zaposliti v kemijski industriji, lahko zaprosi za zaposlitev pri podjetjih kot so Don Baxter, Fissan, Farco, Snia-Viscosa, oziroma pri podjetjih import-export, centrali Enel, Protosinhrotronu, Unido, Centru za morsko biologijo itd.

V pričakovanju, da se bo marsikateri učenec nižjih srednjih šol odločil za poklic biotecnologa oz. tehnika kemijske industrije, vabimo te učence, da obiščejo s profesorjem ali profesorico matematike in prirodoslovnih ved ta zavod, v katerem si bodo mogli ogledati kemijski laboratorij in laboratorij za informatiko ter se seznaniti s podrobnejšimi informacijami v zvezi z bodočim biokemijskim oddelkom. - D. Z.

Z GORIŠKEGA

Novice iz Steverjana

Tudi letos smo lepo preživeli božične praznike. Vreme je bilo razmeroma toplo za ta čas, pa tudi brez ledu in snega, tako da ni bilo ovir na cestah. Posebna privlačnost je bila velika zvezda repatica, ki so jo tudi letos fantje postavili na zvonik in je bila v nočeh brez megle vidna daleč naokoli.

Za sklep praznikov sta SKPD »F. B. Sedek« in župnijski svet na praznik sv. Treh kraljev pripravila uspešno božičnico. Najprej se je predstavil dekliški zbor pod vodstvom Anke Černic. Ubrano je zapel štiri božične pesmi: tri Bratuzeve, Čujte iz dalje, Detece sveto, Detece, spavaj sladko ter Mihelčičevo Le spavaj, milo Detece.

Nato nam je mladinski zbor pod vodstvom Karla Bolčine podal ljudsko Poslušajte, vsi ljudje, Belarjevo Glej, zvezdice božje ter Bratuzevo Zvezda kaže modrim pot.

Zatem se je skupina otrok predstavila z dvema prizorčkoma: Jožef in Marija iščeta prenočišča ter Obisk treh modrih. Igrici je režirala ga. Ada Černic, otroci pa so se dobro odrezali.

Na koncu je nastopil še cerkveni zbor pod vodstvom Hermana Srebrnič. Zapeli so Rihar-Premrlovo Prisetil je veseli dan, Cvekov Pastirci iz spanja ter Renerjevo Božična noč. Pevci, ki so nam skozi vse praznike tolikokrat zapeli naše lepe božične pesmi, so nam tudi tokrat s svojim petjem pričarali tisto praznično božično vzdušje, ki nam je vedno tako pri srcu.

Po običaju spada k božičnici tudi tombola, zato smo jo mladi in stari z nestrpnostjo pričakovali. Prireditelji so nam pripravili več bogatih dobitkov in tudi nekaj »presenečenj«, vsi pa so si želeli glavni dobiček: velik pršut, ki ga je tokrat odneslo dekle v sosednjo Podgoro.

Med tombolo so nas obiskali Trije kralji, ki so oživili stari običaj koledovanja. Zapeli so nam svoje pesmi, nato pa so se podali še na obisk po hišah v vasi, kjer so jih povsod s simpatijo sprejeli in bogato obdarili s prispevki za domači dekliški zbor.

Prireditelji tudi niso pozabili na kozarec toplega čaja in domače kapljice ter prigrizek, zato so se mnogi več časa ustavili v prijetnem pogovoru s prijatelji in znanci.

Na sveti večer je v bolnišnici Usmiljenih bratov v Gorici preminila naša faranka Vida Rosso roj. Gravnar. Pred nekaj leti se je morala podvreči hudi operaciji, od katere se ni več prav opomogla. Zda se ji je stanje nenadoma poslabšalo in je že po petih dneh umrla. Pokopali smo jo ob veliki udeležbi župljanov v ponedeljek po praznikih 28. decembra. Vsem prizadetim svojcem naše iskreno sožalje.

IZSEL JE »PASTIRČEK« ST. 4

Gabrje

Božičnica. Na praznik sv. Treh kraljev na večer so srednješolci in osnovnošolski otroci priredili v gabsrki cerkvi božičnico, ki so jo v celoti sami zamislili. Primerno zgodbo sta napisali Alenka Černic in Vesna Češut ter ji dali božični okvir. Otroci so našli v skrinji pismo, ki ga niso znali prebrati. K sreči je prišel na obisk stric iz tujine in jim vsebino razvozal. Tako so zvedeli za zaklad, ki so ga potem pridoma uporabili za božične darove. Prizor so sproščeno podali, med njimi pa je še posebno pritegnil pozornost dveletni Vesnin bratec, ki se je kretal kar se da naravno. Vesna je tudi zaigrala na kitaro, vsi pa so nastopili z recitacijo. Za zaključek pa so zapeli »Sveto noč«.

Seveda so imeli hvaležne poslušalce in gledalce med starejšimi, ki so prišli svoj mladi rod poslušat z veliko simpatijo. Čisti dohodek so prireditelji namenili za lačne otroke po svetu. - ak

Razširjeno področje za bencinske bone

Rimska vlada je pred koncem preteklega leta podaljšala zakon o prosti ceni za Goriško pokrajino ter razširila področje za bencinske bone na vse občine ob jugoslovanski meji, tudi na one v videmski pokrajini. Vsak posestnik avtomobila v teh občinah ima pravico do določene števila bonov za bencin po znižani ceni.

Vlada je ta ukrep sprejela verjetno zato, ker so italijanski avtomobilisti hodili in še hodijo točit bencin v Jugoslavijo, kjer je skoro za polovico cenejši kot v Italiji. S tem so odhajale lire v Jugoslavijo, ki bodo odslej ostale v državi.

Vaš Hotel
34170 GORIZIA - GORICA (ITALY) - CORSO ITALIA, 63
TELEF. (0481) 82166/7/8 - TELEX 461154 PAL GO 1

goriške novice

Novi goriški misijonarji

V nedeljo 3. januarja je goriški nadškof A. V. Bommarco v župnijski cerkvi sv. Lovrenca v Fiumicellu izročil misijonarski križ dvema novima laičnima misijonarjema. To sta Gloria Corbato, bolničarka, ki bo šla v Mali, ter Ezio Beacovič, kmetovalec, ki je določen za Brobb v Slonokoščeni obali.

Nova premiera dramskega odseka »Standrež«

Kar pogrešali bi na začetku leta, če nas prizadevni igralci in igralkе dramske skupine PD Standrež ne bi razveselili leto za letom z novo naštudirano veseligrjo, saj so v tej zvrsti še posebno uspešni.

Letos so si izbrali Goldonijev komedijo »Prebrisana vdova«. V režiji Emila Aberška so jo prvkrat uprizorili v nedeljo 10. januarja popoldne v župnijski dvorani »A. Gregorčič« v Standrežu. Sceno je pripravil Lucijan Pavio, šepetalka pa je bila Tiziana Zavadlav. Dvorana je bila do kraja zasedena, dokaz, da naši ljudje veseloigraj radi gledajo.

Ta igralska družina je po letih nastopanja res postala usovršena celota in jo sestavljajo že izkušeni igralci, katerim pa se vsako leto pridruži še kak nov obraz. »Prebrisana vdova« sloni na petih igralcih: na vdovi in štirih snubcih, ki si prizadevajo za njeno roko. Ostali to dogajanje dopolnjujejo in pestrijo.

Kar naravno se nam je zdelo, da je vlogovdove spet podala iskriča in dinamična Majda Paulin; naravno tudi, da je bil eden snubcev njen dolgoletni partner Božidar Tabaj. Ostali trije nam tudi niso bili neznan: Jordan Mučič kot grof di Bosco Nero, Marjan Breščak kot lord Runebif in Vladimir Bastjani kot španski plemič Alvaro de Castilla. Prvi je zelo dobro uprizoril vlogo klepetavega Francoza, drugi ljubosumnega italijanskega grofa, tretji redkobesednega Angleža, četrti ponosnega Španca. In prebrisana vdova si je znala s premeteno preizkušnjo najti pravega moža. Seveda se je Goldoni odločil za Italijana.

Tem nosilec igre so se pridružili še Valentina Pavio kot Eleonora, mlajša sestra premetene vdove Rosaure, potem Damjan Paulin kot Rosaurin svak in Silvana Znidarčič kot njena teta, pa spretna Rosaurina sobarica Daniela Puja kot Marioneta, vloga pavlihistega burkeža pa je mojstrsko podal Marko Brajnik. Vlogo slug so imeli Silvan Zavadlav, Mitja Breščak in Marko Tabaj.

Prepričani smo, da bodo igralci tudi drugod s to igro želi velik uspeh. V Katoliškem domu bodo nastopili v nedeljo 31. januarja ob Nedelji katoliškega tiska. Že sedaj dobrodošli!

Za Nedeljo katoliškega tiska nastopi 31. januarja ob 16. uri v Katoliškem domu v Gorici dramska skupina PD Standrež z Goldonijevom veseligrjo

»PREBRISANA VDOVA«

Med odmori TOMBOLA za katoliški tisk.

Božičnica v Domu za onemogle v Ločniku

Tudi letos je vodstvo Doma za onemogle v Ločniku povabilo mladinski cerkveni zbor iz Standreža, da na praznik Gospodovega razglasenja priredi božičnico za vse njihove goste. Kaj rade so se mlade pevke odzvale vabilu in se na praznik ob 10. uri, skupno s svojimi starši, tja podale. Pri vstopu Doma sta jih prijazno sprejela ravnatelj Bruno Collini in hišni duhovnik g. Hilarij Brezigar.

Medtem so se v pritlični dvorani, ki služi tudi za kapelo, že zbrali mnogi upokojenci, nekateri na vozičkih ob pomoči redovnih sester. Najprej so mlade pevke pod vodstvom Elvire Chiabai prepevale med mašo božične pesmi. Takoj nato pa so udeležencem priredile še prijeten koncert božičnih in Marijinih pesmi. Vsako skladbo so predstavile in razložile njeno vsebino v italijanskem jeziku, kar je poslušalcem ugajalo. Povedale so tudi, da ta koncert posvečajo skladatelju Lojzetu Bratužu, ob 50-letnici njegove mučeniške smrti in da so zato izbrale skoraj izključno njegova dela.

Prijazne redovnice so nato povabile pevke in starše na zakusko. Ravnatelj Doma in g. Brezigar sta se vodstvu zborja in vsem pevkam toplo zahvalila ter zaželela, da bi se v njihovem Domu še videli in slišali.

Pianist Alberto Veggianti v goriškem Avditoriju

V ciklusu nedeljskih koncertov, ki jih prireja KZ »R. Lipizer«, je 10. jan. Alberto Veggianti iz Bergama odigral program, ki je bil pregled čez dve stoletji glasbenega ustvarjanja. Prek Bachove Kromatične fantazije nas je pianist peljal v romantično Chopinovo vzdušje. Respighijeve gregorijanske melodije v njegovem Preludiju pa so bile že pogled v modernost. Zadnji del koncerta je predstavljala skladba Mussorgskega »Slike iz neke razstave«. Umetnik je na koncu dodal še Debussyjev »Arabesque« in »Preludij«, ki ga je sam skomponiral.

Zamenjava v SKGZ

Slovenska kulturno gospodarska zveza je v nedeljo 20. decembra 1987 imela v Kulturnem domu v Gorici svoj XVI. občni zbor, na katerem so bile tudi volitve novega odbora. Dosedanji predsednik Boris Race je pustil vodstvo organizacije in na njegovo mesto je bil izvoljen za predsednika Klavdij Palčič.

Boris Race je bil star borec iz časov vojne in revolucije. SKGZ je kot predsednik vodil 23 let, sedaj pa je pustil krmilo te najpomembnejše slovenske levičarske organizacije v Italiji in ga predal mlajšim rokam.

Števerjan

Negotovanje nad občinsko upravo. Teden dni pred Božičem so občani prejeli s strani omenjene uprave položnice, ki so se nanašale na uporabo pitne vode. Zahtevane vsote so bile zelo visoke, saj so morale družine plačati kar po sto, dve sto, celo do 500.000 lir! Tudi povzročajoča dejstva, da Števerjanci plačujejo sedaj vodo, ki so jo uporabljali leta 1986. Povsod drugod se to poravnava nekaj mesecev po uporabi. Vodovod upravlja občina v lastni režiji, potem ko je izstopila iz konzorcija CAFO. Že prejšnja uprava je začela pogajanja za vstop v Goriška občinska podjetja, a sedanja teh pogajanj ni znala izvesti.

Druga zadeva, ki je občane vznemirila, pa je bilo ponovno povišanje davka za pobiranje, odnašanje in sežiganje smeti za leto 1988. Pred petimi meseci je bil ta davek z ozirom na tarifo iz leta 1986 povišan za 50 %, sedaj pa še za 25 %. To se je zgodilo na zadnji občinski seji 28. decembra. Občinski upravitelji to pojasnjujejo s tem, da je to zahtevalo uravnovešanje občinske bilance, ker bi brez tega ne mogli biti deležni državnih prispevkov za razna javna dela. Toda, kako to, da so prejšnje občinske uprave (vse v rokah SSK) mogle vsa javna dela izvršiti z državnimi prispevki, ne da bi kakorkoli poviševale občinske davke?

In še en podatek: v letu 1987 je bilo pet občinskih sej; na dveh so povišali dvaek za smeti, vse druge točke so imele le formalno obvezni značaj, če izvajamo odobritev proračuna za leto 1987 in kak programski načrt. Zato zgolj izžemanje občanov gotovo ni najboljši način vodenja občine. - V. I.

Šport

ODBOJKA

Ekipa C2. Po božičnem premoru se je obnovilo prvenstvo C2. Olympia je premagala šibko moštvo S. Sergio iz Trsta s 3:0 (15:13, 15:6, 15:4). Naši so začeli slabo; verjetno so nasprotnika podcenjevali in tako je leta v prvem setu že vodil z 8:3. Tedaj šele so se otresli presenečenja, se zbrali, zaigrali bolje, izenačili pri 12:12 in tesno zmagali. Drugi in tretji set sta bila osvojena brez prevelikega naprezanja. Igra ni bila ne brezhibna ne preveč lepa, nekaj akcij pa je lepo uspelo. Zmaga pa je le zmaga in Olympia je z 10 točkami na 7. mestu lestvice. Prihodnjo soboto 16. jan. bo igrala zunaj v S. Giovanni al Natisono.

Prva Divizija dekleta. Pretekli teden se je začelo tudi to prvenstvo. Dekleta so igrala doma proti Libertas iz Caprive in zmagale s 3:1 (9:15, 15:5, 15:4, 15:6). Tudi ta igra tehnično ni bila lepa, nasprotnice so bile zelo šibke. Najim se pozna, da še niso uigrane in da jim manjka tekmovalna izkušnja. Zadovoljila je obramba v polju. Ekipo vodi nova trenerka Irena Soban.

Prva Divizija fantje. Prva tekma tega prvenstva je bil »derby« s slovensko ekipo Naš prapor. Zmagal je Naš prapor z rezultatom 3:0.

SKPD »MIRKO FILEJ«, GORICA
ZVEZA SLOV. KAT. PROSVETE

priredi v četrtek 21. januarja ob 20,30
v cerkvi sv. Ignacija na Travniku

PEVSKO ORGELSKI KONCERT

Nastopijo: Zlata Gašperšič, sopran; Marcel Ostraševski, bariton; Dragiša Ognjanovič, bas; Hubert Bergant, orgle. Izvajali bodo pester izbor klasičnih in slovenskih avtorjev.

SMUČANJE

Začela se je smučarska sezona. Dosedaj so tekmovali samo tekači, ki so se udeležili že treh tekem s kar zadovoljivim uspehom.

Prvenstvo Under 15 dekleta

U. S. AZZURRA - SOCA CER-IMPEX 0:2 (6:15, 9:15)

S tekmo z Azzurro se je za naša dekleta pričelo prvenstvo Under 15. Zmagale so z lahkoto.

V prvem nizu so domačinke vodile z rezultatom 4:0, nato so prevladale naše. Tudi drugi set je pripadel Soči. Pri Azzurri se je poznala neuigranost. - E. Č.

S »Katoliškim glasom« v Fatimo

V Marijinem letu prireja naš list marijansko romanje v Fatimo na Portugalskem. Spotoma se ustavimo tudi v Santigu de Compostela, v Zaragozi (Pilarska Mati božja) in na Montserratu pri Barceloni. Potovanje bo trajalo od ponedeljka 25. julija do petka 5. avgusta vključno.

Vpisovanje se prične takoj. Dokončno ceno objavimo v prihodnjih tednih. Ob vpisu je treba plačati 300.000 lir. Prijave sprejema uprava Katoliškega glasa od ponedeljka do petka ob 9. uri do 12.30, tel. (0481) 83177, izven tega časa g. Jože Jurak, tel. (0481) 882116 do 8. ure, popoldne od 14.30 do 16.30 in po 20. uri.

OBVESTILA

V Kult. domu v Gorici gostuje Mestno gledališče ljubljansko z igro Aleksandra Gelmana »Klopca« v ponedeljek 18. jan. za red A in v torek 19. jan. za red B, obakrat ob 20.30.

Sklad Mitja Čuk - Opčine vabi na koncert »V pesmi nismo sami«, ki ga bo izvajal v soboto 16. januarja ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah pevski zbor »Stane Kosec« iz Gameljna pri Ljubljani.

V Društvu slov. izobražencev v Trstu, ul. Donizetti 3, bo v ponedeljek 18. jan. ob 20.30 dr. Vinko Zagar govoril o bioetiki ali »Meje genetične revolucije (možnosti, zlorabe, zadržki)«.

V Kult. domu v Trstu uprizori Komorni oder SSG v četrtek 14. jan. ob 20.30 v foyerju balkona »Krst pri Savici« v prireditvi Dominika Smoleta. Mestno gledališče ljubljansko pa nastopi z igro Milana Jesiha »Ptiči« v petek 15. jan. ob 20.30 red A in D, v soboto 16. jan. ob 20.30 red B, E in F ter v nedeljo 17. jan. ob 16. uri red C in G.

Praznovanje farnega zavetnika sv. Antona Puščavnika bo v Borštu v nedeljo 17. januarja. Ob 10. uri slovesna peta sv. maša, ob 16. uri pa slovesne večernice.

DAROVI

Za Katoliški glas: N. N., Trst 60.000; Franc Kete 15.000; Lojzka Štanta 15.000; Marija Devetta 15.000; Olga Fajt 15.000; Zeljka Simčič 15.000; Otilija Kragelj 15.000; Julči Brelih 25.000; Vittoria Sossi 12.000; Marija Monti 15.000; Zora Rues v spomin svojih dragih 50.000; Lojzka Čevdek, Trst 15.000; družine Slavec, Mačkolje 54 ob šteti obletnici smrti (3.1.1982) nepozabnega Lazarja Slavca 50.000 lir; Janez Grum, ZDA v spomin prijatelja Viktorja Prašnika 50 USA dolarjev.

Za Katoliški dom: stolniški cerkveni zbor v spomin Tinčke, Milke, Franca in Viktorja 100.000; N. N. 20.000; N. N. 20.000; N. N. 20.000; N. N. 50.000; Jožica Rejc 50.000; R. M. 50.000 lir.

Za Glasbeno šolo v Gorici: odbor SKPD M. Filej, zbran na prvi seji v novem letu, v spomin Viktorja Prašnika, svojega dolgoletnega in požrtvovalnega predsednika 50.000 lir.

Za katoliški tisk: Vida Bendelli, Trst 50.000 lir.

Za SZ Olympia: K. A. 200.000 lir.

Za novo telovadnico v Gorici: odbor za telovadnico od letošnjega silvestrovanja 2.300.000; Julči Brelih 25.000 lir.

Za Pastirčka: druž. Julči Brelih v spomin Metode Kristančič 15.000 lir.

Ob obletnici smrti Emila Valentinčiča: mama za cerkev v Pevmi 50.000 lir.

Za popravilo cerkve v Sovodnjah: Ana Ožbot ob 2. obletnici smrti Gizele Devetak 50.000 lir.

Spored od 17. do 23. januarja 1988

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slov. tiska v Italiji. 10.10 Mladinski oder: »Ne bom«. Radijska igra. 11.00 Kabaret. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 14.10 Nediški zvon. 15.00 Sport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Primorski emigranti od Soče do Mlade Soče. 8.40 Za vsakogar nekaj. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 V svetu mladih. 13.20 Gospodarski tednik. 14.10 Otroški kotiček: Glasbeni vrtljak. 14.30 Povejmo glasbo. 15.00 Križanovska: »Nemeza«. 15.20 V svetu mladih. 16.00 Iz oddaj Tarasa Kermaunerja. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Violinist Č. Šiškovič in pianist I. Laszko. 18.00 Kmetijski tednik.

Torek: 8.10 Nediški zvon. 8.4 Za vsakogar nekaj. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Od prehrane do potrošništva. 14.10 Govorimo o glasbi. 15.00 Križanovska: »Nemeza«. 15.20 Od prehrane do potrošništva. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Violinist Č. Šiškovič in pianist I. Laszko. 18.00 Dominik Smole: »Antigonas«. Drama.

Sreda: 8.10 Oddaja iz Kanalske doline. 8.40 Za vsakogar nekaj. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Ženska in naš danes. 12.40 Nekaj besed o medu. 13.20 Moški zbor iz Cerkelj na Gor. 13.40 Povejmo glasbo. 14.10 Od Milj do Devina. 14.40 Drugačen glas. 15.00 Križanovska: »Nemeza«. 15.20 Ženska in naš danes. 16.30 Moda skozi čas. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 Matjaž Kmecl: »Slovenska postna premišljevanja«.

Četrtek: 8.10 Od Milj do Devina. 8.40 Za vsakogar nekaj. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Svet, v katerem živimo. 12.00 Med nebom in zemljo. 14.10 Na goriškem valu. 15.00 Križanovska: »Nemeza«. 15.30 Problemi sodobne družbe. Piše dr. France Bučar. 16.00 Iz oddaj Tarasa Kermaunerja. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Ženski zbor iz Göteborga na Švedskem. 18.00 Spomini na Alberta Rejca.

Petek: 8.10 Na goriškem valu. 9.00 Za vsakogar nekaj. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Umetnost in kultura. 13.20 Moški zbor z Vrhnike. 14.10 Otroški kotiček: Rišite z nami! 14.30 Okoli po svetu. 15.00 Križanovska: »Nemeza«. 15.20 Umetnost in kultura. 17.00 Kulturna kronika.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 8.40 Za vsakogar nekaj. 10.10 Koncertni in operni spored. 11.30 Človek in okolje. 14.10 Oddaja o Režiji. 15.00 Drugi program. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Pianistka Katja Milič. 18.00 Kabaret.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 18 % IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Dne 9. januarja je umrla naša dobra in skrbna mama

Bernarda Mauri vd. Stefančič

Zalostno vest sporočajo sin Aldo z ženo Nevo, vnuka Tatjana in Aleš ter drugo sorodstvo.

Boljunc - Trst, 10. januarja 1988

Ali veš, da nudi naš tekoči račun* pravico do zavarovanja proti nezgodam do višine

Lit. 50.000.000 ?

Pridi in poizvej. Imamo zate še druge novosti. Srečajmo se!

KMEČKA BANKA
TVOJA DOMAČA BANKA

*Tudi za hranilne knjižice posameznikov in zasebnih podjetij, ne pa za družbe.